

รายงานการเดินทางไปราชการ
ณ บาร์เซโลนา ราชอาณาจักรสเปน
ระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

คำนำ

รายงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอรายละเอียดของการเข้าร่วมประชุมและสัมมนาวิชาการของสภาการจดหมายเหตุระหว่างประเทศประจำปี ๒๕๖๘ (ICA Barcelona 2025) ณ เมืองบาร์เซโลนา ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม – ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายละเอียดที่นำเสนอไว้จะเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมและเนื้อหาบางส่วนจะใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานจดหมายเหตุของสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติต่อไป

(นางภาวิดา สมวงศ์)

นักจดหมายเหตุชำนาญการพิเศษ

(นางสาวนภวรรณ ศรีจันทร์นิตย์)

ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

๑. ชื่อโครงการ

การเดินทางไปราชการเพื่อเข้าร่วมการประชุมและสัมมนาวิชาการของสภาการจดหมายเหตุระหว่างประเทศประจำปี ๒๕๖๘

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเข้าร่วมการประชุมประจำปี ๒๕๖๘ ของสภาการจดหมายเหตุระหว่างประเทศ (ICA General Assembly)

๒.๒ เพื่อเข้าร่วมการสัมมนาวิชาการในหัวข้อ Knowing Pasts, Creating Future (Biennial Conference)

๒.๓ เพื่อเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

๒.๔ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจระหว่างประเทศสมาชิกในด้านวิชาการ การบริหารจัดการ และมาตรฐานงานจดหมายเหตุ

๓. กำหนดการ

วันเสาร์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

เวลา ๒๐.๐๐ น. ออกเดินทางจากบ้านพักไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

เวลา ๐๒.๔๐ น. ออกเดินทางไปยังท่าอากาศยานดูไบ (Dubai International Airport)
โดยเที่ยวบิน EK377

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๘

เวลา ๐๖.๐๐ น. ถึงท่าอากาศยานดูไบ เพื่อต่อไปยังเมืองบาร์เซโลนา ราชอาณาจักรสเปน

เวลา ๐๘.๑๕ น. ออกเดินทางไปยังเมืองบาร์เซโลนา ราชอาณาจักรสเปน
โดยเที่ยวบิน EK185

เวลา ๑๒.๕๐ น. เดินทางถึงสนามบินเมืองบาร์เซโลนา (El Prat Airport)

เวลา ๑๔.๑๕ น. เดินทางถึงโรงแรมที่พัก (Leonardo Royal Hotel Barcelona Forum)

วันจันทร์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

เวลา ๑๐.๓๐ น. ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักไปยังสถานที่จัดงาน (the Barcelona International Convention Centre: CCIB)

เวลา ๑๑.๐๐ น. ลงทะเบียนเข้าร่วมงาน

เวลา ๑๔.๓๐ น. เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำคำอธิบายเอกสารประเภท
ภาพถ่าย (Description of Photographic Records) ห้อง ๑๒๒

เวลา ๑๗.๓๐ น. พัก

เวลา ๑๘.๓๐ น. รับประทานอาหารเย็น (Welcome Cocktail)

เวลา ๒๐.๐๐ น. เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันอังคารที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘

- เวลา ๐๘.๓๐ น. ออกเดินทางไปยัง the Barcelona International Convention Centre
- เวลา ๐๙.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “New archival ways for communities” ณ ห้อง ๑๒๗
- เวลา ๑๐.๓๐ น. พัก
- เวลา ๑๑.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “Preservation identities” ณ ห้อง ๑๓๓-๑๓๔
- เวลา ๑๒.๓๐ น. เข้าร่วมพิธีเปิด ณ ห้อง Auditorium
- เวลา ๑๓.๑๕ น. รับฟังการบรรยาย หัวข้อ “AI-Ready Archives: Understanding the past with the tools of the future” โดย Mercè Crosas ณ ห้อง Auditorium
- เวลา ๑๔.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา ๑๖.๔๕ น. เข้าร่วมการประชุม ICA General Assembly
- เวลา ๒๐.๐๐ น. เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันพุธที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

- เวลา ๐๘.๓๐ น. ออกเดินทางไปยัง the Barcelona International Convention Centre
- เวลา ๐๙.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “Preserving Born-Digital Futures: Standards, Access, and Environmental Responsibility” ณ ห้อง 113 a 117
- เวลา ๑๐.๓๐ น. พัก
- เวลา ๑๑.๐๐ น. รับฟังการบรรยาย หัวข้อ “Decoloniality, Reparations, Digitisation and AI: the new paradigms and new technologies shaping Caribbean Archives in the twenty-first century” โดย Alan Cobley ณ ห้อง ๑๑๓ a ๑๑๗
- เวลา ๑๑.๔๕ น. พัก
- เวลา ๑๒.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “Future of Archival Education” ณ ห้อง ๑๑๓ a ๑๑๗
- เวลา ๑๓.๓๐ น. รับประทานอาหารกลางวันกับประเทศสมาชิก ICA
- เวลา ๑๕.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “ICA-FAN Session: National Archives Transformation Initiatives” ณ ห้อง ๒๑๒
- เวลา ๑๖.๓๐ น. พัก
- เวลา ๑๗.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการ หัวข้อ “Panels 4.1 Preserving Trust: AI, Standards, and the Future of Digital Records (S64) ณ ห้อง ๒๑๑

เวลา ๑๘.๓๐ น. เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เวลา ๐๙.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการหัวข้อ “Managing Memories and emerging technologies (S71)” ณ ห้อง ๑๒๘

เวลา ๑๐.๓๐ น. พัก

เวลา ๑๐.๔๕ น. รับฟังการบรรยาย หัวข้อ “Hope as a Discipline: Archives and Human Rights” โดย Trudy Huskamp Peterson

เวลา ๑๑.๓๐ น. พิธีมอบรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น

เวลา ๑๒.๐๐ น. พัก

เวลา ๑๒.๐๐ น. เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการหัวข้อ Emergency and Disaster Planning / Professional development to face archival challenges (S75)

เวลา ๑๓.๔๕ น. รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๔.๔๕ น. รับฟังบรรยายหัวข้อ “Archival Futures: Archives and Archivist for the next Quarter Century”

เวลา ๑๖.๑๕ น. พิธีปิดการสัมมนา

เวลา ๑๗.๓๐ น. เดินทางกลับโรงแรมที่พัก

วันศุกร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เวลา ๑๐.๓๐ น. ออกเดินทางจากโรงแรมที่พัก

เวลา ๑๑.๓๐ น. เดินทางถึงสนามบินเมืองบาร์เซโลนา (El Prat Airport)

เวลา ๑๕.๓๐ น. ออกเดินทางจากสนามบินเมืองบาร์เซโลนา ไปยังท่าอากาศยานดูไบ โดยเที่ยวบิน EK186

เวลา ๐๑.๐๐ น. เดินทางถึงท่าอากาศยานดูไบ เพื่อต่อไปประเทศไทย

เวลา ๐๓.๕๐ น. ออกเดินทางไปยังสนามบินสุวรรณภูมิ โดยเที่ยวบิน EK376

เวลา ๑๒.๕๕ น. เดินทางถึงสนามบินสุวรรณภูมิ

๔. สถานที่

the Barcelona International Convention Centre: CCIB เมืองบาร์เซโลนา ราชอาณาจักรสเปน

๕. หน่วยงานผู้จัด

๕.๑ International Council of Archives (ICA)

๕.๒ The Ajuntament de Barcelona

๕.๓ The Disputació Barcelona, the Generalitat de Catalunya

๖. หน่วยงานสนับสนุน

๖.๑ The Government of Spain Ministry of Culture

๖.๒ The Associació de Professionals de l'Arxivística i la Gestió de Documents de Catalunya

๗. กิจกรรม

๗.๑ การประชุมประจำปี ๒๕๖๘ ของสภาการจดหมายเหตุระหว่างประเทศ (ICA General Assembly)

๗.๒ การสัมมนาวิชาการในหัวข้อ Knowing Pasts, Creating Future (Biennial Conference)

๗.๓ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

๘. คณะผู้แทนไทย

๘.๑ นางสาวนภวรรณ ศรีจันทร์นิตย์

ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

๘.๒ นางภาวิดา สมวงศ์

นักจดหมายเหตุชำนาญการพิเศษ

๙. สรุปสาระกิจกรรม

๙.๑ การประชุมประจำปี ๒๕๖๘ ของสภาการจดหมายเหตุระหว่างประเทศ (ICA General Assembly)

เป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยวาระการรายงานสถานะทางการเงิน การอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณ การกำหนดอัตราค่าสมาชิก และการเลือกตั้งคณะกรรมการ ICA โดยสมาชิกมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งด้วยการโหวตคะแนน ซึ่งสมาชิกที่มีสิทธิออกเสียงได้ จะต้องมีการชำระค่าสมาชิกอย่างน้อย ๓๐ วันก่อนการประชุม การประชุมครั้งถัดไปจัดขึ้นที่ประเทศมาเลเซีย ในปีพุทธศักราช ๒๕๗๐

๙.๒ การสัมมนาวิชาการในหัวข้อ Knowing Pasts, Creating Future (Biennial Conference)

ห้อง ๑๒๗ หัวข้อ “New archival ways for communities” ประกอบด้วย

๑) หัวข้อ: Unveiling Identity: The Significance of Private Archives in Botswana's Cultural Memory

วิทยากร MOSWEU และ TSHEPHO จาก University of Botswana

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาหोजดหมายเหตุส่วนบุคคลของ Kgosi Bathoen II ในประเทศบอตสวานา ทวีปแอฟริกา แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของข้อมูลในอดีตกับแนวปฏิบัติสมัยใหม่ โดยหोजดหมายเหตุส่วนบุคคลมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและความทรงจำของสังคม ซึ่งจัดเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว และองค์กรเอกชน พบว่า ข้อมูลในอดีตที่จัดเก็บรักษาไว้ในหोजดหมายเหตุส่วนบุคคล Kgosi Bathoen II สามารถเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคล แสดงให้เห็นถึงชาติพันธุ์ ประเพณี ค่านิยม โครงสร้างทางสังคมของบอตสวานา เกิดการเชื่อมโยงระหว่างเรื่องราวในอดีตกับปัจจุบัน นำไปสู่การสร้างควมสามัคคีในสังคม เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของทวีปแอฟริกา

๒) หัวข้อ: "It's my fourth child". The affective and personal impact of community archives

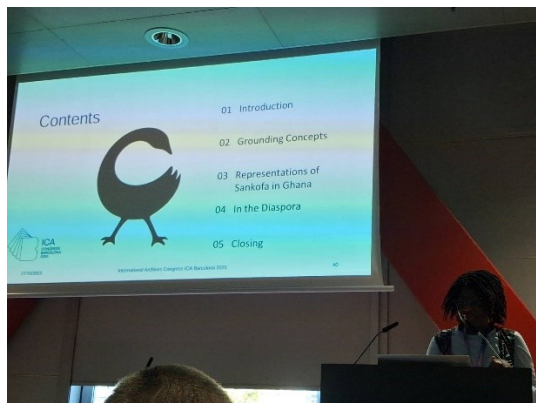
วิทยากร: Wisniewska-Drewniak และ Magdalena

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก The National Science Center เมืองกรากุฟ ประเทศโปแลนด์ ด้วยการศึกษาลผลกระทบทางสังคมและอารมณ์ ต่อเอกสารจดหมายเหตุชุมชนอิสระของชาวโปแลนด์ พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเอกสารสำคัญของชุมชน เกิดความรู้และทักษะที่มีมากขึ้นในผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการสร้างเอกสาร นำเสนอสิ่งที่น่าสนใจของเอกสาร เกิดการติดต่อสื่อสารกับบุคคลใหม่ ๆ ในสังคม มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติส่วนบุคคลต่อบางสิ่งหรือบางคน

๓) หัวข้อ: Back to the Future: Decentralizing Archival Practices for Inclusive Futures

วิทยากร: Ashie-Nikoi, Edwina Diei, Mims จาก University of Ghana และ Miranda จาก Nomadic Archivists Project จาก United States

เป็นการนำแนวคิดของ Ghanaian Akan Sankofa มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ชุมชนชาวแอฟริกัน เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างการทำงานด้านเอกสารแบบดั้งเดิมและเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง พบว่า (๑) เป็นการลดความเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานด้านเอกสารในยุคอาณานิคม ดังเช่น การจัดทำประวัติศาสตร์บอกเล่า การออกแบบเสื้อผ้าเชิงสัญลักษณ์ การจัดเทศกาล การสร้างความเข้าใจต่อบทบาทในการจัดการเอกสารและการอนุรักษ์เอกสาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่อนาคต ด้วยกิจกรรมงานจดหมายเหตุที่ขับเคลื่อนโดยชุมชนในปัจจุบัน ร่วมวิเคราะห์ความสำคัญทางวัฒนธรรม วิวัฒนาการผ่านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการสร้างความมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เกิดความทรงจำร่วมกัน (๒) เอกสารในรูปแบบดิจิทัลช่วยในการเข้าถึงข้อมูลได้กว้างและช่วยในการจัดเก็บรักษาเอกสารได้ (๓) ส่งเสริมความเท่าเทียมต่อการจัดการงานจดหมายเหตุ เกิดความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางปฏิบัติแบบดั้งเดิมกับแบบใหม่ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งาน

๔) หัวข้อ: Yarning about Indigenous Living Archives on Country

วิทยากร: Timberly, Narissa จาก Monash University ประเทศออสเตรเลีย James, Tasha จาก Australian Broadcasting Commission ประเทศออสเตรเลีย Thorper, Kristen จาก University of Technology Sydney ประเทศออสเตรเลีย, Faulkhead จาก Museums Victoria และ Sannon จาก Monash University จากประเทศออสเตรเลีย

เป็นการศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างเอกสารจดหมายเหตุ และการปฏิบัติงานด้านจดหมายเหตุแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนอะบอริจินี และชาวเกาะช่องแคบเทอร์เรส ได้ต่อยอดงานศึกษาจาก Shannon Faulkhead และการอ้างอิงบทความของ Henrietaa Fourmile ที่ว่า “ใครเป็นเจ้าของอดีต ซึ่งชาวพื้นเมืองจำเป็นต้องมีแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของตนเองในชุมชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและช่วยให้รำลึกถึงประวัติศาสตร์ของชุมชน ซึ่งหอจดหมายเหตุเป็นสถานที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน สนับสนุนอธิปไตย และสร้างความต่อเนื่องทางวัฒนธรรม

ห้อง ๑๓๓-๑๓๔ หัวข้อ “Preservation identities” ประกอบด้วย

๑) หัวข้อ: Everyone Expects Us to Do Our Duty: Conserving the Stories of Nevis

วิทยากร: Brannan, Gary จาก University of York ประเทศ United Kingdom

เป็นการสำรวจหาผลลัพธ์ของโครงการอนุรักษ์จดหมายเหตุจากเขตปกครองท้องถิ่นเมือง Figtree บนเกาะ Nevis พบว่าทะเบียนที่จัดเก็บในหอจดหมายเหตุได้บันทึกข้อมูลชีวประวัติของประชากรที่อาศัยในเกาะรวมไปถึงบุคคลอิสระและทาส แสดงให้เห็นถึงอำนาจของอาณานิคมกับชีวิตของชุมชนที่ได้รับการกีดกัน เกิดการสร้าง ความสมดุลระหว่างความต้องการของพันธมิตร เจาะลึกถึงข้อพิจารณาทางจริยธรรมและระเบียบวิธีที่นำมาใช้เพื่อสร้างความสมดุลในความเป็นอยู่ของชุมชน โครงการนี้ได้จัดฝึกอบรมทักษะด้านการจัดเก็บเอกสารแก่ชุมชน เน้นถึงศักยภาพของการจัดเก็บเอกสารเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ เวลา และวัฒนธรรม รวมถึงการปกป้องทะเบียนจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อม

๒) หัวข้อ: In Progress: Insights from the Johnson Publishing Company Archive

Project

วิทยากร: Booth, Steven D. จาก Getty Research Institute ประเทศ United

States

Getty Research Institute ร่วมกับ National Museum of African American History and Culture (NMAAHC) ได้จัดทำทะเบียนเอกสารและแปลงเอกสารของ Johnson Publishing Company (JPC) Archive ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งเป็นคอลเลกชันใหญ่ที่ได้รับมอบเอกสารเมื่อพุทธศักราช ๒๕๖๒ ประกอบด้วย ภาพถ่าย ฟิล์ม สไลด์ แผ่นใส ที่ปรากฏภาพนักแสดง นักดนตรี นางแบบนายแบบ นักเขียน ผู้นำ และนักเคลื่อนไหว รวมทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาวแอฟริกันและอเมริกัน

๓) หัวข้อ: Politics of Erasure: The destruction of the Palestinian Collective

Memory

วิทยากร: Shahwan, Rula จาก Arab American University of Palestine

งานวิจัยนี้ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างผู้ตั้งถิ่นฐาน การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และการลบความทรงจำด้วยใช้ปาเลสไตน์เป็นกรณีศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่แนวปฏิบัติของอิสราเอลที่เจตนาทำลายวัตถุและมรดกความทรงจำของชาวปาเลสไตน์ โดยเฉพาะความเสียหายจากฉนวนกาซาหลังเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ พบว่า การทำลายเป็นการกวาดล้างชาติพันธุ์ บ่อนทำลายเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ของชาวปาเลสไตน์ การศึกษานี้ได้ศึกษาจากบทความและหนังสืออ้างอิงจำนวนมาก ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายทางอารมณ์ที่ถูกบันทึกเรื่องราวอันเจ็บปวด และการสูญเสียทางวัฒนธรรม

ห้อง Auditorium หัวข้อ “AI-Ready Archives: Understanding the past with the tools of the future”

วิทยากร Mercè Crosas (Keynote Speaker) ตำแหน่ง Director of Computational Social Sciences and Humanities, Barcelona Supercomputing Center และ President of CODATA

LLMs เป็นระบบ AI ที่นิยมมากขึ้นที่นำมาช่วยวิเคราะห์เกี่ยวกับมนุษยศาสตร์ ซึ่งรูปแบบของ AI แบบเปิดมักจะมีข้อได้เปรียบกว่าระบบแบบปิด คือ สามารถติดตั้งและทำงานในคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานได้ สามารถควบคุมข้อมูลความเป็นส่วนบุคคล ปรับแต่งรูปแบบให้เหมาะกับวัตถุประสงค์การใช้งาน แม้ว่า AI จะมีข้อดี แต่ต้องพึงระวังภัยเกี่ยวกับการเสียสิทธิ์ (Disqualification) ความสับสน (Disorder) การขาดแรงจูงใจ หรือความสอดคล้องกับข้อมูล (Loss of motivation, conformity) การรับรู้ที่มากเกินไป (Hyper-empiricism)

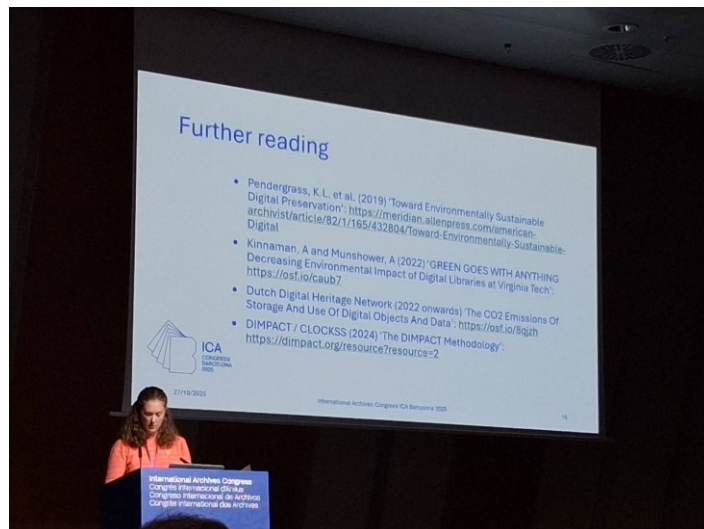
ความสำคัญของข้อมูลในระบบ AI ประกอบด้วย ข้อมูลนำเข้า ใช้ AI ประมวลผล แล้วเกิดผลลัพธ์เชิงลึก ขณะนี้ Computational Social Sciences and Humanities ที่ Barcelona Supercomputing Center อยู่ระหว่างการทดลองใช้ AI ในการจำแนกรายละเอียด การถอดความ และการวิเคราะห์ข้อความ ซึ่งมีมาตรฐานของข้อมูลที่ชื่อว่า “Croissant” มาช่วยในการทำงาน

ห้อง ๑๑๓ a ๑๑๗ หัวข้อ “Preserving Born-Digital Futures: Standards, Access, and Environmental Responsibility”

๑) หัวข้อ: Leaving a Legacy: exploring the link between digital preservation and environmental sustainability

วิทยากร: Middleton, Sarah; Kilbride, William จาก Digital Preservation Coalition ประเทศ United Kingdom

เป็นงานวิเคราะห์การเชื่อมโยงระหว่างการอนุรักษ์แบบดิจิทัลควบคู่กับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นงานนำร่องโดยสมาชิก ผู้สนับสนุน และ พันธมิตรของ Digital Preservation Coalition (DPC) แสดงให้เห็นถึงความท้าทายในการรักษาสังแวดล้อม ความเร่งรีบ ความสำคัญ ขนาด และความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น นักอนุรักษ์และนักจดหมายเหตุด้านดิจิทัลต้องเผชิญกับคำถามถึงอะไรที่จะจัดเก็บเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไป จึงนำไปสู่ ๔ ประเด็น ได้แก่ (๑) ต้องทำความเข้าใจว่าต้องอนุรักษ์ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลอย่างไร โดยมุ่งเน้นถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญว่าเราจะทำหรือไม่ทำอะไร (๒) การอนุรักษ์ไฟล์ดิจิทัลมีส่วนช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อม (๓) คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์ดิจิทัล (๔) การอนุรักษ์ดิจิทัลและความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องดำเนินไปด้วยความสอดคล้องซึ่งกันและกัน

๒) หัวข้อ: OFD/A: A new format for archival long-term preservation

วิทยากร: Chen, Ji จาก Institute of Scientific and Technical Research on Archives, The State Archives Administration of China ประเทศ People's Republic of China

OFD (Open Fixed-layout Document) เป็นรูปแบบเอกสารที่พัฒนาโดยประเทศจีน เพื่อใช้ในการจัดเก็บและแลกเปลี่ยนเอกสาร ซึ่ง OFD/A ได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อรองรับต่อการเก็บรักษาเอกสารดิจิทัลระยะยาว ได้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานของชาติในประเทศจีน เมื่อพุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่งมีข้อกำหนดคุณลักษณะทางเทคนิคของโครงสร้างไฟล์ การจัดเก็บเนื้อหา กราฟฟิก รูปภาพ ข้อความ ลายเส้น ตารางประทับ แนวทางในการแปลงเอกสาร ภาพ และไฟล์ PDF ให้มีความสอดคล้องต่อการจัดเก็บในระยะยาว โดยพบว่า OFD/A และ PDF/A ล้วนเป็นรูปแบบที่ได้รับการยอมรับต่อการเก็บรักษาเอกสารระยะยาว แต่ OFD/A จะมีข้อดีในด้านเทคนิคคือรองรับต่อเทคโนโลยี ระบบพื้นฐาน และง่ายต่อการใช้งาน

๓) หัวข้อ: Organizing to preserve: born-digital documents from the architectural records of the architect João Álvaro Rocha

วิทยากร: Castro Oliveira, Catarina Vitória

การจัดการเอกสารทางสถาปัตยกรรมจำเป็นต้องมีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติที่ดี ด้วยการกำหนดโครงสร้างของเอกสารตามโครงการที่ดำเนินงาน จัดหมวดหมู่ของเอกสารดิจิทัลตามการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักจดหมายเหตุ นักวิทยาศาสตร์ด้านคอมพิวเตอร์ สถาปนิก และสถาบันที่รับผิดชอบด้านเอกสาร เพื่อช่วยให้สามารถอนุรักษ์เอกสารดิจิทัลให้คงอยู่ในระยะยาวและเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้

๔) หัวข้อ: La gestió documental a l'àmbit sanitari: el viatge de la història clínica a la dada de salut

วิทยากร: Jiménez Castillo, Joan Antoni จาก Servei Català de la Salut ประเทศสเปน

เอกสารทางการแพทย์ แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการและวิสัยทัศน์ของบุคลากรทางการแพทย์ ประวัติการรักษา มีความเชื่อมโยงกับแนวทางการรักษาทางการแพทย์ในอดีต ดังนั้น การจัดการเอกสารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยรักษาเอกสาร สร้างความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องของข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลในอดีต การกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึง รวมไปถึงการแปลงเอกสารไปสู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อรักษาข้อมูลทางการแพทย์เหล่านั้นให้คงอยู่และเข้าถึงได้ง่าย

ห้อง ๑๑๓ a ๑๑๗ หัวข้อ “Decoloniality, Reparations, Digitisation and AI: the new paradigms and new technologies shaping Caribbean Archives in the twenty-first century”

วิทยากร Alan Cobley (Keynote Speaker)

เอกสารจดหมายเหตุเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ เป็นบันทึกที่แสดงเรื่องราวให้เห็นถึงการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจของประเทศ และการสร้างอัตลักษณ์ของชาติ นับเป็นหลักฐานที่จำเป็นต่อการยืนยันสิทธิของพลเมืองได้ด้วย ซึ่งลัทธิล่าอาณานิคมมักกล่าวนำผู้ใต้ปกครองให้เข้าสู่ประวัติศาสตร์ ด้วยการให้ละทิ้งประวัติศาสตร์ในอดีต เพื่อเชื่อในแนวคิดที่ลัทธิล่าอาณานิคมสร้างขึ้น ทั้งนี้จดหมายเหตุของลัทธิล่าอาณานิคมจึงเป็นเสมือนหลักฐานที่สร้างขึ้นเพื่อยกย่อง ลบล้าง หรือปกปิดความรู้บางอย่าง ดังนั้น เอกสารจดหมายเหตุภายหลังจากยุคล่าอาณานิคมจึงเป็นสิ่งที่มีความน่ากังวล ด้วยภาครัฐหรือสถาบันด้านจัดเก็บเอกสารยังไม่ได้กำหนดนโยบายการดำเนินงาน ทรัพยากรบุคคล หรือกลยุทธ์ในการอนุรักษ์มรดกความทรงจำได้อย่างเพียงพอ การสนับสนุนงบประมาณในระยะสั้นเป็นเพียงการแลกเปลี่ยนเอกสารหรือสำเนาเอกสารดิจิทัลร่วมกัน จึงเสมือนการส่งเสริมโครงสร้างเสรีนิยมใหม่ของความเหลื่อมล้ำข้ามชาติ ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของอำนาจเหนือ-ใต้แบบเสรีนิยม ซึ่ง Mia Mottely นายกรัฐมนตรีของ Barbados ได้เคยจัดทำโครงการโดยแสดงให้เห็นว่า บาร์เบโดสมีเอกสารว่าด้วยเรื่องทาสข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกจำนวนมาก ซึ่งข้อมูลที่บันทึกนั้นจะช่วยปกป้องและแบ่งปันข้อมูล เพื่อให้ชาวบาร์เบโดสได้เข้าใจทุกแง่มุมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในอดีตของประเทศด้วยการเรียนรู้จากบันทึกต่าง ๆ เหล่านี้

การสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการในแถบทะเลแคริบเบียนทั้งการแปลงบันทึกต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และนำ AI มาใช้ในการจัดการเอกสาร จึงช่วยสนับสนุนการพัฒนาแก่ละตินอเมริกาและประเทศในแถบทะเลแคริบเบียน โดยเฉพาะบาร์เบโดส และยังคงต้องการการสนับสนุนงบประมาณ ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคในการจัดการเอกสารอย่างต่อเนื่อง

ห้อง ๑๑๓ a ๑๑๗ หัวข้อ “Future of Archival Education”

๑) หัวข้อ: Formació arxivística by design: disseny pedagògic i innovació

วิทยากร: Morente Pagès, Ariadna; Cassdesus de Mingo, Anahí

ในระยะเวลาไม่นานมีการมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญด้านจดหมายเหตุให้กับบุคลากรรุ่นใหม่ เพื่อรองรับต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ESAGED ได้จัดทำรูปแบบการสอนแบบผสมผสานด้วยการให้ความรู้และฝึกอบรม ด้วยการพิจารณาประสบการณ์ของผู้สอนและผู้เรียน ทำการฝึกอบรมเชิงลึก ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาด้วยการวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสำรวจภาคสนามผ่านแบบสอบถามในประเทศโมร็อกโก เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางดิจิทัลในวิชาชีพ รวมถึงการวิเคราะห์โดยใช้ SWOT วิเคราะห์บุคลากรพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล = เทคโนโลยีในองค์กร + ข้อมูล เมื่อบุคลากรในองค์กรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ย่อมส่งผลให้เกิดการสูญเสียทางการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี งบประมาณ เกิดความสับสนในการดำเนินงาน ข้อมูลที่จัดเก็บไม่ได้รับการใช้งาน เสี่ยงต่อการถูกโจมตีระบบฐานข้อมูล ดังนั้น มาตรฐาน ISO 24143 (2002) จึงเป็นกรอบการทำงานเชิงกลยุทธ์ในการจัดการข้อมูลขององค์กร และช่วยสร้างนโยบายในการจัดการข้อมูลได้ตลอดวงจรชีวิตตั้งแต่การสร้าง การจัดเก็บ และการเข้าถึงข้อมูล ทำให้เกิดการใช้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น การออกแบบระบบจำเป็นต้องมีเป้าหมายที่มุ่ง

สู่การเข้าถึงข้อมูลได้ โดยจำเป็นต้องเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่จัดเก็บ เทคโนโลยีที่เลือกมาใช้ และทักษะความสามารถของบุคลากร ควบคู่ไป

ห้อง ๒๑๒ หัวข้อ “ICA-FAN Session: National Archives Transformation Initiatives”

๑) หัวข้อ: The Future of the National Archives of Japan

วิทยากร: Furuya, Ichiro

หอจดหมายเหตุแห่งชาติประเทศญี่ปุ่นได้ออกแบบศูนย์แห่งใหม่สำหรับเป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการขนาดใหญ่ มีห้องเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ และห้องบริการค้นคว้า การดำเนินงานจะมุ่งสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและสาธารณชนให้สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ผ่านระบบคลังเอกสารดิจิทัลที่เข้าได้ทุกที่และทุกเวลา สร้างความร่วมมือกับหอจดหมายเหตุท้องถิ่นโดยมีมาตรฐานที่ใช้ร่วมกัน สนับสนุนสถาบันการศึกษารวมถึงความร่วมมือกับต่างประเทศ

๒) หัวข้อ: More than just Records: The Evolving Role of National Archives of Australia

วิทยากร: Froude, Simon

การที่โลกเข้าสู่ยุคดิจิทัลมีผลกระทบต่อบทบาทของหอจดหมายเหตุแห่งชาติและหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการข้อมูล ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องได้รับอบรมทักษะพื้นฐานด้าน AI และใช้ AI สามารถพัฒนาให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างไร ทั้งนี้ AI ก็มีความเสี่ยงต่อการเผยแพร่ข้อมูลเมื่อผู้ไม่ประสงค์ดีนำไปใช้ ข้อมูลมีความบิดเบือนนำไปสู่ปัญหาทางสังคมและอธิปไตย ดังนั้น หน่วยงานจดหมายเหตุจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลที่แท้จริงด้วยการอนุรักษ์เอกสารต้นฉบับและบริบทต่าง ๆ ของข้อมูล สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจในการเปิดและอนุญาตให้ประชาชนเข้าถึงทรัพยากรหรือข้อมูลเพื่อตรวจสอบได้ เอกสารจดหมายเหตุสามารถสนับสนุนข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับพลเมือง การเมือง หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบได้อย่างถ่องแท้ สำคัญคือ การพัฒนาด้านบุคลากร ยึดมั่นในการทำงานด้วยแนวคิดเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

๓) หัวข้อ: La numérisation des archives patrimoniales: une panacée au manque de magasins de conservation?

วิทยากร: Massodé, Mathias จาก Archives nationales ประเทศเบนิิน

ภาครัฐยังไม่สามารถรวบรวมและรักษาเอกสารสำคัญอันเป็นมรดกของชาติได้อย่างครบถ้วนนับแต่ได้รับเอกราช เพราะขาดกลยุทธ์หรือการวางแผนในการจัดการเอกสารทางประวัติศาสตร์จากหน่วยงานภาครัฐ นโยบายของรัฐบาล รวมไปถึงการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ไม่หยุดยั้ง อาคารที่ใช้ไม่เหมาะสมอันเนื่องจากอาคารมีการสร้างเพื่อวัตถุประสงค์อื่นก่อนมาใช้เป็นสถานที่จัดเก็บเอกสาร สภาพอาคารค่อนข้างทรุดโทรม ซึ่งในมุมมองเห็นว่าการแปลงเอกสารให้อยู่ในรูปดิจิทัลมีการใช้งบประมาณที่สูง แต่ก็ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญในการเก็บรักษาข้อมูลดิจิทัลที่เป็นมาตรฐาน และดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดเก็บรักษาเอกสารในรูปแบบกระดาษที่ยังคงจำเป็นอยู่เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงเอกสารในรูปแบบกระดาษไปสู่ดิจิทัลเป็นการอำนวยความสะดวกในการรวบรวมและลดปัญหาเรื่องของสถานที่จัดเก็บ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออกแบบนโยบาย กลยุทธ์ระยะยาวในการรวบรวมและจัดการเอกสาร เตรียมอาคารให้เพียงพอต่อการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบดั้งเดิม อาทิ กระดาษ เทป มีการลงทุนด้านการอนุรักษ์เชิงดิจิทัลเพื่อจัดการเอกสารดิจิทัลและกฎหมายในการจัดการเอกสารดิจิทัลเพื่อควบคุมดูแลเอกสารตั้งแต่การสร้างไปจนถึงการทำลายและการจัดเก็บเอกสารดิจิทัล สำคัญคือผู้ปฏิบัติงานที่มีทักษะในการทำงานในการจัดการเอกสารตั้งแต่ต้นจนถึงการจัดเก็บเอกสารดิจิทัล และโปรแกรมที่รองรับต่อการทำงานด้านจดหมายเหตุ

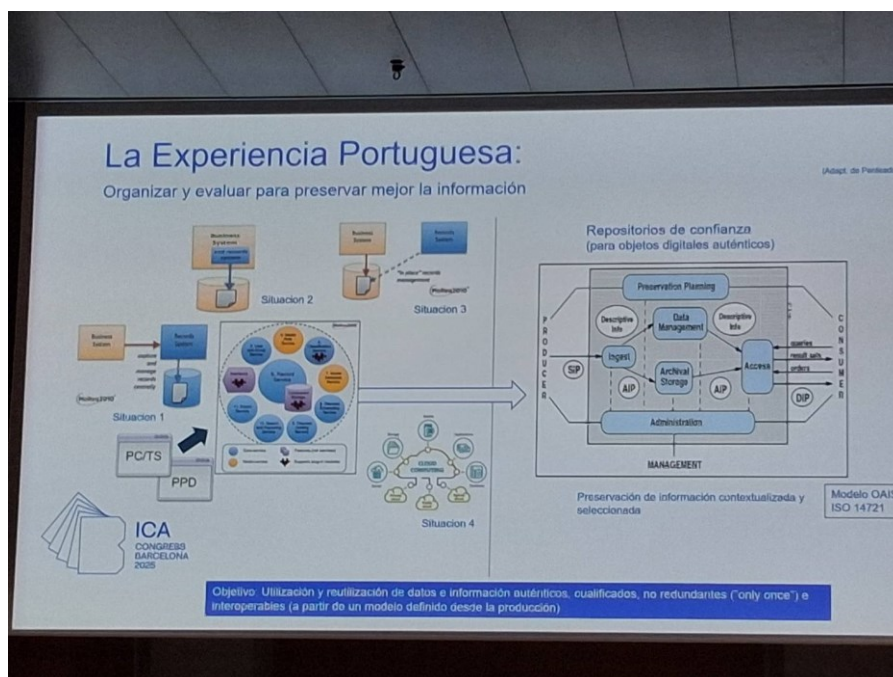
ห้อง ๒๑๑ หัวข้อ “Panels 4.1 Preserving Trust: AI, Standards, and the Future of Digital Records” (S64)

๑) หัวข้อ: Preservación y normalización de los registros electrónicos en los archivos de la Administración Pública: Las experiencias de Portugal y España

วิทยากร: Pereira Penteado, Pedro Manuel

Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas (DGLAB) ได้จัดทำระบบการจัดการเอกสารดิจิทัลตั้งแต่การผลิตไปถึงกระบวนการอนุรักษ์เอกสารดิจิทัล เป็นโครงการที่เริ่มต้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๓ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับนโยบายภาคส่วนต่าง ๆ ของยุโรปและตามหลักสากล จัดให้มีระบบลงทะเบียน จำแนกข้อมูลตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ จัดทำตารางกำหนดอายุเอกสาร และกระบวนการจัดเก็บเอกสารดิจิทัล

๙.๓ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

หัวข้อ: Description of Photographic Records

วิทยากร: Mr. David Iglesias และ Mr. John Balean

เนื้อหา: The Photographic and Audiovisual Expert Group (PAGG) ร่วมกับ the International Consortium of Photographic Heritage (Photoconsortium) ได้กำหนดนโยบายการ

จัดทำคำบรรยายเอกสารเกี่ยวกับภาพถ่าย เช่น ภาพถ่าย โปสเตอร์ ภาพยนตร์ เป็นต้น โดยได้ฝึกให้ผู้เข้าร่วมจัดทำชื่อเรื่อง (Topic) และรายละเอียดภาพ (Caption) แบ่งออกดังนี้

- ภาพถ่ายเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม (Heritage)

Title ประกอบด้วย name of the heritage element + proper name + toponym

Caption ประกอบด้วย name of the heritage element + proper name + toponym + iconographic elements and context information

- ภาพถ่ายเกี่ยวกับพื้นที่ของเมือง (Urban Spaces)

Title ประกอบด้วย name of the urban element + proper name + toponym

Caption ประกอบด้วย name of the urban element + proper name + toponym + iconographic elements and context information

- ภาพถ่ายเกี่ยวกับภูมิทัศน์และปรากฏการณ์ธรรมชาติ (Landscape and Natural Phenomena)

Title ประกอบด้วย element name + proper name (place name)

Caption ประกอบด้วย element name + proper name (place name) + municipality or geographic area of reference + iconographic elements and context information

- ภาพถ่ายเกี่ยวกับกีฬา (Sports)

Title ประกอบด้วย name of the event + name of the sport + names of the teams or athletes

Caption ประกอบด้วย event name + sport name + team or athlete names + facility name + toponym + context information + iconographic elements

- ภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือข่าวสาร (Current Event and News)

Title ประกอบด้วย event + proper name

Caption ประกอบด้วย event + proper name + toponym + iconographic elements and context information

- ภาพเกี่ยวกับการโฆษณา (Advertising Commercials)

Topic ประกอบด้วย product name

Caption ประกอบด้วย ad + product type + product name + place name

- ภาพถ่ายบุคคล (Portraits)

Topic ประกอบด้วย type of portrait + proper name of the people

Caption ประกอบด้วย type of portrait + proper name of the person/s + context information + iconographic elements

- ภาพถ่ายเชิงอุตสาหกรรม (Industrial Photography)

Topic ประกอบด้วย name of the Industrial element + proper name

Caption ประกอบด้วย industrial item name + proper name + context information

๙.๔ การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานจตหมายเหตุ

ร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในงาน ส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้และแนวทางความร่วมมือกับนานาชาติในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านจตหมายเหตุในอนาคต ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ และประเทศจีน

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

๑๐.๑ การลงทะเบียนเข้าร่วมงาน ICA จำเป็นต้องชำระล่วงหน้าก่อนวันงาน เพื่อรักษาสีทธิ์ในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการที่เป็นประโยชน์และนำมาใช้ต่อยอดงานจตหมายเหตุไทยได้

๑๐.๒ การจองที่พักผ่านช่องทางเว็บไซต์ของโรงแรม จำเป็นอย่างยิ่งต้องลงชื่อผู้เข้าพักให้ครบถ้วนก่อนเดินทาง

๑๐.๓ การประมาณราคาค่าใช้จ่ายสำหรับค่าที่พักและค่าภาษีสำหรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ จำเป็นต้องกำหนดวงเงินที่สูงกว่ายอดที่เรียกเก็บจากโรงแรม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรามีความผันแปรตลอดเวลา โดยเฉพาะในแถบทวีปอเมริกาและยุโรป

๑๐.๔ การเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ Welcome cocktail และ FAN Lunch เป็นโอกาสในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานจตหมายเหตุในต่างประเทศ

๑๐.๕ การสัมมนาที่จัดหลายห้องพร้อมกัน ผู้เข้าฟังควรเลือกห้องสัมมนาที่มีความสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากระยะเวลาในการสัมมนาแต่ละหัวข้อไม่เท่ากัน